

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind modificarea Codului de procedură penală

În temeiul art.114 alin.(4) din Constituție,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art.I – Codul de procedură penală, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Litera a) a punctului 1 al articolului 27 va avea următorul cuprins:

„a) infracțiunile prevăzute de Codul penal în art.174-177, art.179, art.189 alin.3, art.190, art.197 alin.3, art.209 alin.3 și 4, art.211 alin.2, 2¹ și 3, art.212, art.215 alin.5, art.215¹ alin.2, art.252, art.254, art.255, art.257, art.266-270, art.273-276 când s-a produs o catastrofă de cale ferată, art.279¹, art.298, art.312 și art.317, precum și infracțiunea de contrabandă, dacă a avut ca obiect arme, muniții sau materii explozive ori radioactive;”

2. Alineatul 2 al articolului 40 va avea următorul cuprins:

„Dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute în art.29 pct.1.”

3. Litera a) a articolului 48 va avea următorul cuprins:

„a) a pus în mișcare acțiunea penală sau a dispus trimiterea în judecată ori a pus concluzii în fond în calitate de procuror la instanța de judecată sau a emis mandatul de arestare preventivă în cursul urmăririi penale;”

4. Alineatul 3 al articolului 49 va avea următorul cuprins:

„Procurorul care a participat ca judecător la soluționarea cauzei în primă instanță nu poate pune concluzii la judecarea ei în căile de atac.”

5. Articolul 100 va avea următorul cuprins:

„Percheziția

Art.100 – Când persoana căreia i s-a cerut să predea vreun obiect sau vreun înscris dintre cele arătate în art. 98 tăgăduiește existența sau deținerea acestora, precum și ori de câte ori există indicii temeinice că efectuarea unei percheziții este necesară pentru descoperirea și strângerea probelor, se poate dispune efectuarea acesteia.

Percheziția poate fi domiciliară sau corporală.

Percheziția domiciliară poate fi dispusă numai de judecător, prin încheiere motivată, în cursul urmăririi penale, la cererea procurorului, sau în cursul judecății.

Percheziția domiciliară se dispune în cursul urmăririi penale în camera de consiliu, fără citarea părților. Participarea procurorului este obligatorie.

Percheziția corporală poate fi dispusă, după caz, de organul de cercetare penală, de procuror sau de judecător.

Percheziția domiciliară nu poate fi dispusă înainte de începerea urmăririi penale.”

6. Alineatul 1 al articolului 104 va avea următorul cuprins:

„Organul judiciar care urmează a efectua percheziția este obligat ca, în prealabil, să se legitimeze și, în cazurile prevăzute de lege, să prezinte autorizația dată de judecător.”

7. Alineatul 5 al articolului 136 va avea următorul cuprins:

„Măsura prevăzută în alin. 1 lit. d) poate fi luată de judecător.”

8. Alineatul 2 al articolului 137¹ va avea următorul cuprins:

„Când se dispune arestarea preventivă a învinuitului sau inculpatului, judecătorul încunoștințează despre măsura luată, în termen de 24 de ore, un membru al familiei acestuia ori o altă persoană pe care o desemnează învinuitul sau inculpatul, consemnându-se aceasta într-un proces-verbal.”

9. Alineatul 3⁴ al articolului 139 va avea următorul cuprins:

„De asemenea, dacă instanța constată, pe baza unei expertize medico-legale, că cel arestat preventiv suferă de o boală care nu poate fi tratată în rețeaua medicală a Direcției Generale a Penitenciarelor, dispune, la cerere sau din oficiu, revocarea măsurii arestării preventive.”

10. Alineatul 3 al articolului 140 va avea următorul cuprins:

„În cazurile arătate în alin. 1 și 2, instanța de judecată, din oficiu sau la sesizarea procurorului, ori procurorul în cazul reținerii, din oficiu sau în urma informării organului de cercetare penală, are obligația să dispună punerea de îndată în libertate a celui reținut sau arestat, trimițând administrației locului de deținere o copie de pe dispozitiv sau ordonanță ori un extras cuprinzând următoarele mențiuni: datele necesare pentru identificarea învinuitului sau inculpatului, numărul mandatului de arestare, numărul și data ordonanței, ale încheierii sau hotărârii prin care s-a dispus liberarea, precum și temeiul legal al liberării.”

11. Alineatul 1 al articolului 140³ va avea următorul cuprins:

„Împotriva încheierii prin care se dispune, în timpul urmăririi penale, luarea măsurii arestării preventive a învinuitului sau inculpatului, împotriva încheierii prin care se dispune revocarea, înlocuirea, încetarea sau prelungirea arestării preventive, precum și împotriva încheierii de respingere a propunerii de arestare preventivă, învinuitul sau inculpatul și procurorul pot face recurs la instanța superioară în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.”

12. Alineatul 2 al articolului 140³ se abrogă.

13. Alineatul 8 al articolului 140³ va avea următorul cuprins:

„Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea măsurii arestării preventive sau prin care s-a constata încetarea de drept a acestei măsuri nu este suspensiv de executare.”

14. Alineatul 2 al articolului 145 va avea următorul cuprins:

„În cursul urmăririi penale, durata măsurii prevăzute în alin. 1 nu poate depăși 30 de zile, afară de cazul când ea este prelungită, în condițiile legii. Măsura obligării de a nu părăsi localitatea poate fi prelungită în cursul urmăririi penale, în caz de necesitate și numai motivat. Prolungirea se dispune de instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, fiecare prelungire neputând să depășească 30 de zile. Dispozițiile art. 159 alin. 7 – 9 se aplică în mod corespunzător. Durata maximă a măsurii prevăzute în alin.1 în cursul urmăririi penale este de un an. În mod excepțional, când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea de 10 ani ori mai mare, durata maximă a obligării de a nu părăsi localitatea este de 2 ani.”

15. Articolul 146 va avea următorul cuprins:

„Arestarea învinuitului în cursul urmăririi penale   **Art. 146.** – Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art.143 și există probe din care rezultă vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 148, procurorul, din oficiu sau la sesizarea organului de cercetare penală, când consideră că în interesul urmăririi penale este necesară arestarea învinuitului, numai după ascultarea acestuia în prezența apărătorului, prezintă dosarul cauzei, cu propunerea motivată de luare a măsurii arestării preventive a învinuitului, președintelui instanței sau judecătorului delegat de acesta.

Dosarul se prezintă președintelui instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau al instanței corespunzătoare în a cărei circumscripție se află locul de detenție ori judecătorului delegat de președintele instanței.

La prezentarea dosarului de către procuror, președintele instanței sau judecătorul delegat de acesta fixează ziua și ora de soluționare a propunerii de arestare preventivă, până la expirarea celor 24 de ore de reținere, în cazul în care învinuitul este reținut. Ziua și ora se comunică atât apărătorului ales sau numit din oficiu, cât și procurorului, acesta din urmă fiind obligat să asigure prezența în fața judecătorului a învinuitului reținut.

Propunerea de arestare preventivă se soluționează în camera de consiliu de un singur judecător, indiferent de natura infracțiunii.

Învinuitul este adus în fața judecătorului și va fi asistat de apărător.

Dispozițiile art. 149¹ alin. 6 și ale art. 150 se aplică în mod corespunzător.

Participarea procurorului este obligatorie.

După ascultarea învinuitului, judecătorul, de îndată, admite sau respinge propunerea de arestare preventivă, prin încheiere motivată.

Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. 1, judecătorul dispune, prin încheiere, arestarea preventivă a învinuitului, arătând în concret temeiurile care justifică luarea măsurii arestării preventive și fixând durata acesteia, care nu poate depăși 10 zile.

Totodată, judecătorul, admitând propunerea, emite, de urgență, mandatul de arestare a învinuitului. Mandatul cuprinde în mod corespunzător mențiunile arătate în art. 151 alin. 3 lit. a) - c), e) și j), precum și numele și prenumele învinuitului și durata pentru care este dispusă arestarea preventivă a acestuia.

Dispozițiile art. 152 alin. 1 se aplică în mod corespunzător.

Împotriva încheierii se poate face recurs în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.”

16. Alineatul 1 al articolului 149 va avea următorul cuprins:

„Durata arestării inculpatului în cursul urmăririi penale nu poate depăși 30 de zile, afară de cazul când ea este prelungită în condițiile legii. Termenul curge de la data emiterii mandatului, când arestarea a fost dispusă după ascultarea inculpatului, iar în cazul când arestarea a fost dispusă în lipsa acestuia, termenul curge de la data punerii în executare a mandatului de arestare.”

17. Articolul 149¹ va avea următorul cuprins:

Arestarea inculpatului în cursul urmăririi penale   **Art. 149¹.** – Procurorul, din oficiu sau la sesizarea organului de cercetare penală, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art. 143 și există vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 148, când consideră că în interesul urmăririi penale este necesară arestarea inculpatului, numai după ascultarea acestuia în prezența apărătorului, prezintă dosarul cauzei, cu propunerea motivată de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului, președintelui instanței sau judecătorului delegat de acesta.

Dosarul se prezintă președintelui instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond sau al instanței corespunzătoare în a cărei circumscripție se află locul de detenție ori judecătorului delegat de președintele instanței.

Cu ocazia prezentării dosarului de către procuror, președintele instanței sau judecătorul delegat de acesta fixează ziua și ora de soluționare a

propunerii de arestare preventivă, până la expirarea mandatului de arestare preventivă a învinuitului devenit inculpat sau, dacă acesta este reținut, până la expirarea celor 24 de ore de reținere. Ziua și ora se comunică atât apărătorului ales sau numit din oficiu cât și procurorului, acesta din urmă fiind obligat să asigure prezența în fața judecătorului a inculpatului arestat sau reținut.

Propunerea de arestare preventivă se soluționează în camera de consiliu de un singur judecător, indiferent de natura infracțiunii.

Inculpatul este adus în fața judecătorului și va fi asistat de apărător.

În cazul în care inculpatul se află în stare de reținere sau de arestare potrivit art. 146 și din cauza stării sănătății ori din cauză de forță majoră sau stare de necesitate nu poate fi adus în fața judecătorului, propunerea de arestare va fi examinată în lipsa inculpatului, în prezența apărătorului, căruia i se dă cuvântul pentru a formula concluzii.

Dispozițiile art. 150 se aplică în mod corespunzător.

Participarea procurorului este obligatorie.

Judecătorul admite sau respinge propunerea de arestare preventivă, prin încheiere motivată.

În cazul în care sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. 1, judecătorul dispune, prin încheiere, arestarea preventivă a inculpatului, arătând temeiurile care justifică luarea măsurii arestării preventive și fixând durata acesteia, care nu poate depăși 30 de zile.

Arestarea inculpatului nu poate fi dispusă decât pentru zilele care au rămas după scăderea din 30 de zile a perioadei în care acesta a fost anterior reținut sau arestat. Arestarea preventivă a inculpatului se dispune înainte de expirarea duratei arestării învinuitului.

Dispozițiile art.146 alin.10 și art.152 alin.1 se aplică în mod corespunzător.

Împotriva încheierii se poate face recurs, în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă.

Dispozițiile alineatelor precedente se aplică și în cazul în care procurorul pune în mișcare acțiunea penală înainte de expirarea duratei mandatului de arestare a învinuitului. Mandatul de arestare a învinuitului încetează la data emiterii mandatului de arestare a inculpatului.”

18. Alineatul 1 al articolului 150 va avea următorul cuprins:

„Măsura arestării inculpatului poate fi luată numai după ascultarea acestuia de către procuror și de către judecător, afară de cazul când inculpatul este dispărut, se află în străinătate ori se sustrage de la urmărire sau de la judecată ori se află în una dintre situațiile prevăzute în art. 149¹ alin.6.”

19. Articolul 151 va avea următorul cuprins:

**„Conținutul
mandatului de
arestare**   **Art. 151.** — După întocmirea hotărârii prin care s-a dispus arestarea inculpatului, judecătorul emite de îndată mandat de arestare.

Dacă prin aceeași hotărâre s-a dispus arestarea mai multor inculpați, se emite mandat de arestare separat pentru fiecare dintre ei.

În mandatul de arestare trebuie să se arate:

- a) instanța care a dispus luarea măsurii arestării inculpatului;
- b) data și locul emiterii;
- c) numele, prenumele și calitatea persoanei care a emis mandatul de arestare;
- d) datele privitoare la persoana inculpatului, prevăzute în art. 70 și codul numeric personal;
- e) arătarea faptei ce formează obiectul inculpării și denumirea infracțiunii;
- f) încadrarea juridică a faptei și pedeapsa prevăzută de lege;
- g) temeiurile concrete care determină arestarea;
- h) ordinul de a fi arestat inculpatul;
- i) indicarea locului unde urmează a fi deținut cel arestat;
- j) semnătura judecătorului.”

20. Articolul 152 va avea următorul cuprins:

„Executarea mandatului   **Art. 152.** — Când mandatul de arestare a fost emis după ascultarea inculpatului, judecătorul care a emis mandatul înmânează un exemplar al mandatului persoanei arestate, iar un alt exemplar îl trimite organului de poliție pentru a fi predat la locul de deținere odată cu arestatul.

Când măsura arestării a fost dispusă în lipsa inculpatului potrivit art. 150, mandatul emis se înaintează în dublu exemplar organului de poliție, pentru executare.

Organul de poliție procedează la arestarea persoanei arătate în mandat, căreia îi predă un exemplar al mandatului și o conduce la judecătorul care a emis mandatul.

Judecătorul procedează la ascultarea inculpatului, iar dacă acesta ridică obiecții care necesită o rezolvare urgentă, fixează de îndată termen de judecată.”

21. Articolul 153 va avea următorul cuprins:

„Obiecții în ceea ce privește identitatea   **Art. 153.** — Dacă cel arestat ridică obiecții în contra executării mandatului numai în ce privește identitatea, este condus în fața instanței locului unde a fost găsit, care, dacă este necesar, cere relații judecătorului care a emis mandatul.

Până la rezolvarea obiecțiilor, instanța, dacă apreciază că nu există pericol de dispariție, dispune punerea în libertate a persoanei împotriva căreia s-a executat mandatul.

Dacă instanța constată că persoana adusă nu este cea arătată în mandat, o pune imediat în libertate, iar dacă constată că obiecțiile sunt nefondate, dispune executarea mandatului, procedându-se potrivit art. 152 alin. 3.

În cazurile prevăzute în alin.1-3 instanța dispune prin încheiere, ce se trimite și judecătorului care a emis mandatul.”

22. Alineatul 2 al articolului 159 va avea următorul cuprins:

„Propunerea de prelungire a arestării se soluționează în camera de consiliu, de un singur judecător, indiferent de natura infracțiunii.”

23. Alineatul 13 al articolului 159 va avea următorul cuprins:

„Judecătorul poate acorda și alte prelungiri, fiecare neputând depăși 30 de zile. Dispozițiile alineatelor precedente se aplică în mod corespunzător. Durata totală a arestării preventive în cursul urmăririi penale nu poate depăși un termen rezonabil, și nu mai mult de 180 de zile.”

24. Articolele 160, 160^a și 160^b vor avea următorul cuprins:

„Menținerea arestării inculpatului la primirea dosarului   **Art. 160.** – Când procurorul dispune, prin rechizitoriu, trimiterea în judecată a inculpatului aflat în stare de arest, dosarul se înaintează instanței competente cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea mandatului de arestare sau, după caz, a duratei pentru care a fost dispusă prelungirea arestării. Instanța, în camera de consiliu, procedează potrivit art. 300¹.

Arestarea inculpatului în cursul judecății   **Art. 160^a.** – Arestarea preventivă a inculpatului poate fi dispusă în cursul judecății, prin încheiere motivată, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în art. 143 și există vreunul dintre cazurile prevăzute de art. 148. Încheierea poate fi atacată separat cu recurs. Termenul de recurs este de 24 de ore și curge de la pronunțare, pentru cei prezenți, și de la comunicare, pentru cei lipsă. Dosarul va fi înaintat instanței de recurs în termen de 24 de ore, iar recursul se judecă în 3 zile. Recursul declarat împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea nu este suspensiv de executare.

Dispozițiile art.151 se aplică și în cazul arestării inculpatului în cursul judecății.

28. Alineatele 2 și 3 ale articolului 160^h vor avea următorul cuprins:

„Durata arestării inculpatului minor între 14 și 16 ani este, în cursul urmăririi penale, de cel mult 15 zile, iar verificarea legalității și temeiniciei arestării preventive se efectuează în cursul judecății periodice, dar nu mai târziu de 30 de zile. Prelungirea acestei măsuri în cursul urmăririi penale sau menținerea ei în cursul judecății nu poate fi dispusă decât în mod excepțional. Arestarea preventivă a minorului în cursul urmăririi penale nu poate să depășească, în total, un termen rezonabil și nu mai mult de 60 de zile, fiecare prelungire neputând depăși 15 zile. În mod excepțional, când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea de 20 de ani sau mai mare, arestarea preventivă a inculpatului minor între 14 și 16 ani în cursul urmăririi penale poate fi prelungită până la 180 de zile.

Inculpatul minor mai mare de 16 ani poate fi arestat preventiv în cursul urmăririi penale pe o durată de cel mult 20 de zile. Durata măsurii preventive poate fi prelungită în cursul urmăririi penale, de fiecare dată cu 20 de zile. Arestarea preventivă a inculpatului minor în cursul urmăririi penale nu poate să depășească, în total, un termen rezonabil și nu mai mult de 90 de zile. În mod excepțional, când pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea de 10 ani ori mai mare, arestarea preventivă a inculpatului minor în cursul urmăririi penale poate fi prelungită până la 180 de zile. Verificarea legalității și temeiniciei arestării preventive a inculpatului minor mai mare de 16 ani în cursul judecății se efectuează periodic, dar nu mai târziu de 40 de zile.”

29. Alineatul 2 al articolului 267 va avea următorul cuprins:

„În cazurile prevăzute în art. 262 pct. 2, art. 265 și 268, procurorul trimite dosarul cauzei la instanță, pentru ca judecătorul care a dispus în cursul urmăririi penale arestarea preventivă sau măsurile de siguranță prevăzute în art. 113 și 114 din Codul penal să dispună asupra prelungirii sau revocării acestora. În cazul măsurilor preventive prevăzute în art. 145 și 145¹, procurorul dispune revocarea acestor măsuri sau, după caz, trimite dosarul cauzei la instanță cu propunerea de prelungire.”

30. Alineatul 1 al articolului 274 va avea următorul cuprins:

„În cazurile de reluare a urmăririi penale prevăzute în art. 270 alin. 1 lit. a) și c) și în art. 273, termenul privitor la măsura arestării inculpatului curge de la data luării acestei măsuri, dispozițiile art. 150 aplicându-se în mod corespunzător.”

31. Articolul 300¹ va avea următorul cuprins:

„Menținerea arestării inculpatului la primirea dosarului   **Art. 300¹.** – După înregistrarea dosarului la instanță, în cauzele în care inculpatul este trimis în judecată în stare de arest, instanța este datoare să verifice din oficiu, în camera de consiliu, legalitatea și temeinicia arestării preventive, înainte de expirarea duratei arestării preventive.

Dacă instanța constată că temeiurile care au determinat arestarea preventivă au încetat sau că nu există temeiuri noi care să justifice privarea de libertate, dispune, prin încheiere, revocarea arestării preventive și punerea de îndată în libertate a inculpatului.

Când instanța constată că temeiurile care au determinat arestarea impun în continuare privarea de libertate sau că există temeiuri noi care justifică privarea de libertate, instanța menține, prin încheiere motivată, arestarea preventivă. Dispozițiile art. 159 alin. 3, 4, 5, 7 și 11 se aplică în mod corespunzător.

Încheierea poate fi atacată cu recurs, aplicându-se dispozițiile art. 160^a alin.2.”

32. Articolul 300² va avea următorul cuprins:

„Verificări privind arestarea inculpatului în cursul judecății   **Art. 300².** – În cauzele în care inculpatul este arestat, instanța legal sesizată este datoare să verifice, în cursul judecății, legalitatea și temeinicia arestării preventive, procedând potrivit art. 160^b.”

33. Alineatul 2 al articolului 460 va avea următorul cuprins:

„Condamnatul arestat este adus la judecată.”

34. Alineatul 1 al articolului 468 va avea următorul cuprins:

„Învinuitul este reținut. Reținerea durează 24 de ore. La sesizarea organului de cercetare sau din oficiu, procurorul poate solicita judecătorului arestarea învinuitului, care nu poate depăși 10 zile, acestea calculându-se de la data expirării ordonanței de reținere.”

35. Alineatul 1 al articolului 469 va avea următorul cuprins:

„În cazul când judecătorul a emis mandat de arestare a învinuitului și procurorul a restituit cauza, organul de cercetare este obligat să continue cercetarea și să înainteze dosarul procurorului odată cu învinuitul, cel mai târziu în 3 zile de la arestarea acestuia.”

36. Alineatul 2 al art.470 va avea următorul cuprins:

„Când procurorul dispune trimiterea în judecată, întocmește rechizitoriu și înaintază de îndată instanței de judecată dosarul cauzei, cu propunerea de arestare preventivă a inculpatului.”

Art.II – (1) Ori de câte ori în Codul de procedură penală și în alte legi cu dispoziții de procedură penală termenul de „instanță” se referă la percheziția domiciliară sau la dispunerea arestării preventive, acesta se înlocuiește cu termenul de „judecător”.

(2) Ori de câte ori legile speciale cu dispoziții de procedură penală se referă la percheziția domiciliară și la arestarea preventivă dispuse de către procuror, trebuie înțeles că aceste legi speciale se referă la percheziția domiciliară și la arestarea preventivă dispuse de către judecător.

Art.III. – Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică de la data intrării în vigoare a Legii de revizuire a Constituției României.

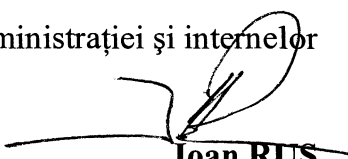

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Rodica Mihaela STĂNOIU

Ministrul administrației și internelor

Ioan RUS

București, 24 octombrie 2003

Nr. 109